

Skötselområde: Östen - Töck

Två fvof har gått samman och bildat ett skötselområde för att gemensamt bevara och förbättra beståndet av flodkräfta (*Astacus astacus*) som finns kvar inom området. Vidare vill man utveckla fisket efter flodkräftan. Skötselområdet är beläget i västra Värmland, i Årjängs kommun. Den gemensamma faktorn för dessa två fvof är att deras vatten mynnar i sjön Töck. De delar på ett gemensamt vatten vilket medför att de mer eller mindre är beroende av varandra.

Skyddsplan för hela skötselområdet

Närmaste kända sjö/vattendrag med signalkräftor utanför skötselområdet är Holmerudsälvens mynning i Stora Le, ca 20 km fågelvägen från Töcksfors.

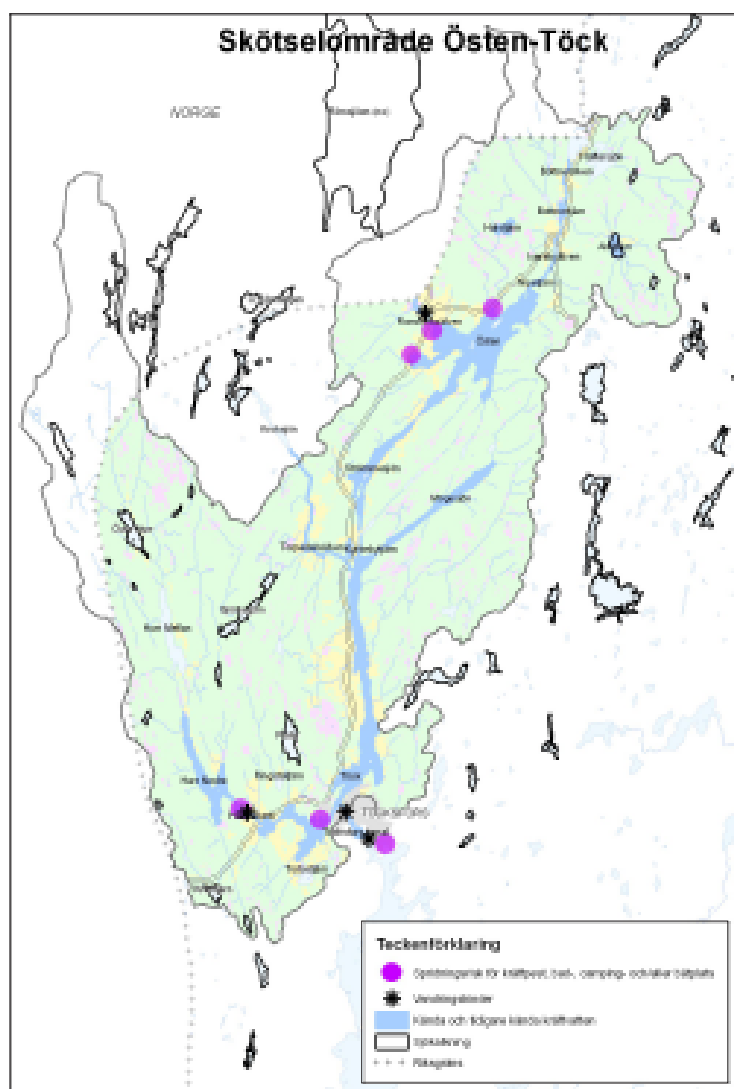
Signalkräftor har inga möjligheter att på egen hand ta sig in i skötselområdet från nedströms liggande områden. Två definitiva vandringshinder finns i Töcksfors. Däremot finns risken för ytterligare illegala utplanteringar med signalkräftor och därmed spridning av kräftpest. Kräftpest finns där signalkräftor finns, således finns kräftpesten permanent vid Holmerudsälven och i Stora Le. Risken med att sprida smittan vidare från dessa vatten till angränsande vatten är t ex. transport av vatten via fuktiga redskap, fisk som används till bete eller agn mm. Skötselområdet är beläget i den översta delen av Dalslands kanal vilket är en uppskattad båt- och kanotled. Årligen sker ca 100 slussningar av båtar och kanoter i Töcksfors.

Tänk på riskerna med kräftpestspridning och effekterna på det framtida kräftfisket när ni rör er i fvo. Genom att torka båtar, redskap och utrustning innan transport ökar chansen för ett bra kräftfiske i framtiden.

Målsättningen för skötselområdet

Östen - Töck är att:

- Hindra ytterligare illegala utplanteringar av signalkräftor (*Pacifastacus leniusculus*)
- Hindra spridning av kräftpest (*Aphanomyces astaci*)
- Ha en stabil och tillfredsställande vattenkvalité
- Ha en stabil vattenföring i de rinnande vattendragen
- Det finns tillräckligt med bon och gömslen
- Undvika överfiskning
- Bedriva minkjakt
- Vid behov, återintroducera kräftor
- Årligt inventera flodkräftbestånden
- Informations spridning om kräftor och spridning av kräftpest
- Förbättra kräftfisket

Delområde Östervallskog fvo

Organisation och förvaltning

Östervallskogs fvo bildades i mitten av 1980-talet och består av ca 500 fiskerättsägare fördelade på 12-13 hemman. Fvo förvaltar i föreningsform fiskerätten. Fiskerättsägarna äger full rätt att sätta upp regler för hur kräftfisket skall bedrivas och förvaltas inom fvo. Fvo säljer fiskekort för kräftfiske till allmänheten i Östen, Strömmesjön, kanalerna mellan Östen – Strömmesjön – Töck samt övre i delen av Töck. I övriga kräftförande vatten inom fvo är det endast de med fiskerätt som får fiska kräftor inom respektive hemman. Undantaget är Rommenäsälven som är belagd med fiskförbud.

Risken för spridning av kräftpest till fvo

Tänkbara spridningsvägar av kräftpesten till fvo är förutom illegal utplantering av signalkräftor, framförallt via båt- och kanottrafiken i Dalslands kanal. Östen är slutstation för kanalen. Vid Östen finns en populär gästhamn vilket medför hög aktivitet med turister. Det ökar risken för transport med smittade fuktiga redskap från andra vattensystem. En kommunal badplats är även belägen i nordvästra delen av Östen, badplatsen är dock i mindre skala. De fiskeutsättningar som görs är på sådana lokaler som inte är i anknäring till befintligt flodkräftbestånd.

Åtgärder för hela fvof

- Informationsspridning, informationstavlor om kräftor och spridning av kräftpest
- Årlig inrapportering av kräftfisket till fvof. T ex. kan man för varje kort som säljs medföra en blankett där man kan rapportera in lokal, datum, storlek, antal, kön, antal redskap, fångst per redskap mm. för att följa upp utvecklingen av kräftbeståndet. Samtidigt kan även informationen spridas om bl.a. kräftor och kräftpest.
- Säkerställa vattenföring i Rommenäsälven genom kontakter med kraftverksägarna både på norska och svenska sidan.
- Fortsatt minkjakt med inrapportering.
- Biotopvård/sumpning av köns mogna kräftor i Östen, Strömmesjön och Töck för att förbättra kräftbeståndet.
- Spridning av kräftor i Ivarsbyälven och Torpedalsälven.
- Fortsatt återintroduktion i Almtjärn
- Halstjärn har tidigare haft flodkräftor, förutsättningar för en återintroduktion bedöms som mycket goda.
- Provfiska Halstjärn
- Stödutsättning/Återintroduktion i Kyrkebyttjärn.
- Undersöka förutsättningar för flodkräftor i Mögsjön.

Vad skall göras

Ivarsbyälven

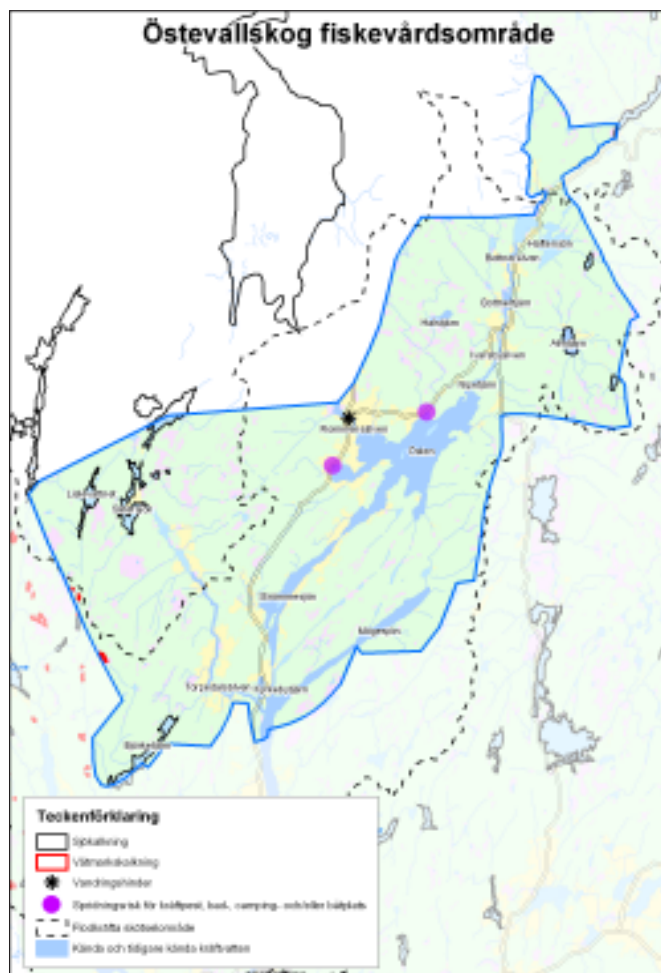
- Spridning av befintligt kräftbestånd för att snabbt bygga upp ett fiskbart kräftbestånd längs hela sträckan i både Ivarsbyälven och Bottnerälven.
- Riktat fiske mot stora hanar, man bör dock vara försiktig med att plocka bort de stora djuren när ett bestånd är på väg att återetableras. Men i takt med att beståndet ökar bör man plocka bort de stora hanarna framförallt, hanar som är större än 11 cm.
- Minkjakt.
- Tag fram tydliga rekommendationer för hur kräftfisket skall bedrivas när det gäller tider samt vilka mått samtliga bör eftersträva, t ex hanar 10,5 cm och honor 11 cm alternativt 10 cm för hanar resp. 10,5 cm för honor.

Rommenäsälven

- Informationsspridning.
- Minkjakt.
- Säkerställ vattenföringen (regleringen) både på svenska och norska sidan.
- Ytterligare biotopvård för att skapa gömslen och boplatser.

Kyrkebyttjärn

- Provfiske
- Återintroduktion/Stödutplantering alternativt flyttning från Torpedalsälven till Kyrkebyttjärn.

Torpedalsälven

- Följ upp kalkningsverksamheten.
- Biotopvård, framförallt i de nedre delarna av älven. Skapa bon och gömslen genom att lägga ut stenar, stensamlingar, död ved mm.
- Informationsspridning.
- Minkjakt.
- Spridning av befintligt kräftbestånd till delar av älven som ännu inte hyser kräftor.

Östen och Strömmesjön

- Biotopvård på strategiska plaster för att försöka skapa optimala förhållanden för kräftor och på sikt bygga upp fiskbara bestånd. Dessa förhållande skapas med hjälp av natursten, stockar, grenar, mm.
- Informationsspridning intill båtplatser mm. för att undvika spridningen av kräftpest.
- Minkjakt

Tomas Janson
Januari 2006
Tel 054 - 54 56 18
www.astacus.org